

Ostravický

3/2023

ZPRAVODAJ

**VZHŮRU DO NOVÉHO
ŠKOLNÍHO ROKU**

www.obec-ostavice.cz

Důležitá telefonní čísla

Policie
158

Hasiči
150

Záchranná služba
155

**Integrovaný
záchranný systém**
112

**Obecní úřad
Ostravice**
558 412 541

Horská služba
1210, 606 769 010

Městská policie
156

**Policie ČR, obvodní
oddělení Frýdlant n. O.**
974 732 731

**Sbor dobrovolných
hasičů Ostravice**
558 412 541

**Pohotovost
Nemocnice F-M**
558 415 991

**Dětská pohotovost,
Nemocnice F-M**
558 415 994

**Pohotovost,
Nemocnice Ostrava**
596 191 111

Linka bezpečí
116 111

Rodičovská linka
840 111 234

ČEZ Distribuce a.s.
800 850 860

Poruchy plynu
1239

**SENIOR TAXI,
Frýdlant n. O.**
775 881 690

**Základní škola a
Mateřská škola
Ostravice**
558 682 005

**Informační centrum a místní
knihovna Ostravice**
558 682 115

Pošta Ostravice
954 273 914

**Správa hřbitovů obce
Ostravice**
558 412 544

Praktický lékař
558 682 451

Dětský lékař
603 244 551

Provoz sběrného dvora
558 682 264

Senior Taxi Ostravice
735 177 770

**Biskupství ostravsko-
opavské Lesní správa
Ostravice**
597 822 320, 597 822 321,
597 822 325

**Lesy ČR, s. p., Lesní správa
Frýdek-Místek, Morávka**
956 110 111

Provoz vodovodu Ostravice
558 412 554, 722 906 418

**Provoz tlakové kanalizace
Ostravice - hlášení poruch**
733 731 641

Provoz sběrného dvoru
558 682 026

**Dům s byty pro seniory
Ostravice**
558 682 264

Obsah

- **Výzva všem fotografům Ostravice** 3
- **Vzhůru do školního roku** 4
- **Od září se v naší škole učí moderněji** 5
- **Už víte, který kroužek budete navštěvovat?** ... 5
- **Jak uplynul minulý školní rok
s Klubem rodičů Ostravice**..... 6
- **Ostravice má nejhezčí kalendář v Česku!**..... 8
- **Úsek chrání nový chodník** 9
- **Obrazem: Den obce Ostravice**..... 10
- **Rozhovor: Ostravičtí členové horské služby**.. 13
- **Parním vlakem do Ostravice**..... 15
- **Alice Dolečková ovládla
letošní Beskydskou heligonku** 16
- **Ochrana zvěře z pohledu myslivců** 16
- **Křížovka na konec** 18

Spolufinancováno
Evropskou unií

**KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB
V ÚZEMÍ MAS FRÝDLANTSKO-BESKYDY**

*Setkání občanů
obce Ostravice*

Srdečně zveme všechny občany Ostravice
na posezení u kávy, kde probereme spokojenost s dostupností
sociálních a dalších navazujících služeb
v naší obci.

**19.9. 2023 • 16:00
Knihovna Ostravice**

**Jste-li senior, maminka na mateřské, pečující nebo pracující
osoba a rádi diskutujete, potřebujeme právě Vás!**

Svou účast prosím potvrďte Martině O'Reilly do 17. 9. na oreilly@masfb.cz
nebo na tel. čísle 739 372 584.

Tato aktivita je realizovaná v rámci projektu z OP2+ "Posilujeme sociální práci na obcích v území MAS
Frýdlantsko-Beskydy", CZ.03.02.01/00/22_008/0000068.

Posilujeme sociální práci v území
MAS Frýdlantsko - Beskydy

Zpravodaj Ostravice – periodikum územně správního celku obce Ostravice | Číslo 3/2023 | Datum vydání čísla: 15. září 2023
Číslo registrace: E 24384 | Náklad: 1 000 ks | Vydavatel: Obec Ostravice, IČ: 00297046 | Redakční rada: Mgr. Pavlína Stankayová,
Mgr. Vladimíra Tomečková, Ing. Miroslav Mališ, Jiří Pavlán, Martina Klímková, Jaroslav Zátopek | Šéfredaktor: Ing. Jan Škraňka
| Jazyková úprava: Mgr. Jana Poláková | Distribuce: ZDARMA, neadresně | Pravidelná redakční uzávěrka: 10. dne předchozího měsíce
| Adresa redakce: Zpravodaj Ostravice, Obecní úřad Ostravice, Ostravice 577, 739 14 Ostravice | e-mail: zpravodaj@obec-ostavice.cz

Slovo vedení obce

Doslova bouřlivé léto už je u konce. Začala škola, lidé se vracejí po dovolených do práce a ke svým každodenním povinnostem. Nejvíce to asi prožívají žáci našich škol, zejména ti, kteří do lavic usedají poprvé. Prázdniny jsme využili zejména k velkým investicím do rekonstrukcí našich škol. V letošním školním roce si tak žáci a pedagogové plně užijí zrenovovaných odborných učeben a ocení posílení konektivity v celé budově. Školní projekty tím zdaleka nekončí. Rádi bychom vyměnili oplocení v areálu mateřské školy, což by opět přispělo jak k vyšší bezpečnosti dětí, tak k vyššímu komfortu parkování a pohybu kolem MŠ.

Velkou programovou výzvou je pro nás bezpečnost v obci. Zde je potřeba upozornit, že některé problémy, byť se odehrávají v naší obci, zdaleka nejsou v naší kompetenci. Typickým problémem jsou přetížená vozidla kolem přehrady nebo neukázněná motokáři. V těchto oblastech nepolevujeme a jednáme s dalšími dotčenými státními orgány. Přesto jsou místa, kde je změna

k lepšímu vidět na první pohled. Vzhledem k bezpečnosti dopravního provozu jsme se pustili do výstavby nové části chodníku s lávkou v Ostravici u odbočky na bývalou Sokolskou chatu. Na podzim bychom chtěli pokračovat realizací další části chodníku v obci, tentokrát ve frekventované lokalitě od restaurace U Tkáčů ke kostelu. Tato část chodníku je ve velmi špatném technickém stavu a realizace bude složitá vlivem nutné koordinace všech činností mezi čtyřmi subjekty – obec Ostravice, Ředitelství silnic a dálnic ČR, Římskokatolická farnost a Národní památkový ústav. Dobré zprávy zní také z Domova pro seniory. Zde jste si mohli všimnout, že se nadále postupně rekonstruují byty a aktuálně pracujeme na zvýšení požární ochrany v tomto domě.

Konec léta a příchod podzimu se nevyhnutelně blíží. Co si přát? Snad jen to, abychom do tohoto období všichni vstoupili v pokoji, míru, aby se nám vydařily ještě poslední dovolené a školákům přejeme, aby byl před nimi úspěšný a šťastný nový školní rok.

**Pavlína
Stankayová**
starostka

**Jiří
Pavlán**
místostarosta

**Miroslav
Mališ**
místostarosta

Použitý textil k humanitárnímu použití

Obec Ostravice se také zapojila do humanitární sbírky použitého oblečení, kterou tři desítky let organizuje Diakonie Broumov. Darováním použitého ošacení, ložního prádla, hraček, hygienických potřeb nebo i časopisů a knih můžete nejenom pomáhat těm, kteří si dané věci nemohou ze svých prostředků dovolit, ale také snížit míru veřejného odpadu. Do sbírky se přijímají zejména oblečení, lůžkoviny, látky, domácí potřeby, obuv, kabelky, hračky a jiné. Vše musí být funkční, čisté, zabalené v igelitovém obalu, nádobí v krabicích. Sběrka probíhá denně od 7:00 do 16:00 hod., do 15. října 2023, v předsíní u pošty.

www.diakoniebroumov.org

Výzva všem fotografům Ostravice

Rádi bychom pro prezentaci obce Ostravice použili fotografie Vás autorů, kteří rádi fotíte naši obec v každém ročním období. Pokud byste se chtěli podělit o své fotografické úlovky, pošlete fotografie na e-mail knihovnaostravice@seznam.cz do **13. 10. 2023**. Nejlepší fotografie budou oceněny. Poskytnutím fotografie souhlasíte s její veřejnou prezentací.

Poznačte si do kalendáře...

- 28. října Poděkuj horám! (ekologická akce).
- 3. prosince Rozsvěcování vánočního stromu

Vzhůru do školního roku

V pondělí 4. září 2023 jsme přivítali v tělocvičně žáky naší základní školy, zejména pak nové prvňáky a prvňáčky. Co dodat? Snad jen to, že jim z celého srdce do nového školního roku přejeme spoustu úspěchů. Rodičům a pedagogům hodně trpělivosti.

vedení obce

Od září se v naší škole učí moderněji

Chceme se s Vámi podělit o radost, kterou nám rekonstrukce a modernizace dalších tří učeben a zbrusu nová konektivita školy udělala. I venkovská škola může splňovat ty nejvyšší technické parametry. Projekt IROP je financován z 85 % příspěvkem EU, ze státního rozpočtu 5 % a z vlastních (obecních) peněz 10 %. Jedná se o projekt v celkové částce asi 15 milionů Kč. Přípravné práce začaly v lednu 2022, a přes zpracování studie, rozhodnutí o poskytnutí dotace, výběrové řízení a samostatnou realizaci, se dnes můžeme těšit z multimediální učebny informatiky (určená hlavně žákům 2. stupně), multimediální polytechnické učebny doplněné o robotické stavebnice (primárně určená pro žáky 1. stupně), učebny fyziky a chemie doplněné o sady pro výuku přírodovědných předmětů a kabinet pro učitele. Ve škole je nově zajištěna konektivita školy podle standardu MŠMT a také se vybudovalo nové bezbariérové sociální zázemí, s tím spojené zajištění adekvátního přístupu.

Druhá vzpomínaná multimediální polytechnická učebna je s ohledem na nedostatek prostoru školního objektu zároveň i kmenovou třídou 4. třídy. Pro žáky je to výzva, chránit své pracovní místo a vlastně celou třídu.

Tyto změny jsou také velkou výzvou pro naše pedagogy, kteří budou s touto technikou pracovat. Nové i stávající prostory si budete moci prohlédnout při příležitosti Dne otevřených dveří, přesný termín naleznete na stránkách naší školy v měsíci říjnu. Těšíme se na Vás.

vedení školy

Už víte, který kroužek budete navštěvovat?

NÁZEV	INFORMACE O KROUŽCÍCH PRO ŠKOLNÍ ROK 2023/24
Atletiček	s loň. trenérkami na šk. hřišti nebo v tělocv. ve ST 14.45-15.45 h od 13. 9. , info: Růžičková L. 723 161 274
Beskyďáček	s p. trenérkou L. Kastnerovou, ÚT 14.45-16.15 h (1.-3.tř.), ve ČT 14.05-15.35 h (4., 5.tř.), 3.10. , baborova@volley-beskydy.cz
Florbal, 1. stupeň	s p. uč. Muchovou v tělocvičně ve ST od 7.00 h od 4. 10.
Florbal, 2. stupeň, chlapci	p. učitel Kudělka, tělocvična, úterý od 16.15 h, kudelka@zsostravice.cz, od listopadu do března
Fotbal	p. trenér Tengler 739 350 884 (1.-3.tř.), p. trenér Janošec 605 802 327 (4.-6.tř.)
Náboženství	nepovinný předmět, s p. farářem v uč. 3. tř., až se sejde min. počet 7 zájemců
Přehazovaná	a časem kapit. vybíjená - tréninky na soutěže, ÚT od 7.05 h s p. uč. Peřinovou v tělocvičně od 3.10.
Skaut	info na https://www.obec-ostravice.cz/obec-ostravice/spolky-a-sdruzeni/skaut-ostravice/
Sportovky	s trenérkami gymnastiky v tělocvičně v PO 15-16.30 h, ČT 16-17.30 h od 18. 9. , sportovky.ostravice@email.cz
Šachy	v PÁ v učebně 8. tř., 13.30-15.00 h, od 15. 9. , www.chessfm.cz
Taneční kroužek	s p. trenérem A. Langrem v hudebně nebo v uč. 2.tř. v ÚT 13.30-14.15 h, od 3.10.
Věda nás baví	www.vedanasbavi.cz , dotazy na info@vedanasbavi.cz
Výtvarný kroužek	s p. uč. Mrkvovou v učebně VV, v PO 13.45-14.30(45) h, a příp. i ve ST 13.45-14.30(45)

Jak uplynul minulý školní rok s Klubem rodičů Ostravice

Klub rodičů jistě není třeba v Ostravickém zpravodaji představovat. Již řadu let nabízí spolek místním dětem i jejich rodičům tradiční, zábavné, kulturní i sportovní akce, které jsou úzce spojeny se zdejší základní i mateřskou školou.

Nebylo tomu jinak ani v uplynulém školním roce. Ještě v pozdních letních nebo již podzimních dnech organizujeme pro děti sportovní nebo turistickou akci. Po úspěšném výletu zpakovat. Bohužel nám nepřálo počasí a na Smrk se nám nepodařilo vyjít ani v náhradním termínu. O podzimní radovánky ale děti nepřišly. Bylo pro ně připraveno Pohádkové odpoledne s Jeníčkem a Mařenkou. Děti putovaly mezi jednotlivými stánky v podobě pohádkových postav od areálu MŠ přes ZŠ až do Ráje dřevěných soch, kde na ně po zásluze čekala odměna a mohly si zde spolu s rodiči opět špekáčky a pobavit se s přáteli u ohně.

Na začátku adventu jsme v loňském roce znovu ožili tradici vánočního jarmarku a bylo znát, že po pauze, způsobené covidovými omezeními, se na předvánoční odpoledne ve škole všichni těšili. Troufám si říct, že setkání několika generací u vánočních stánků při voňavém punči a sladkých dobrotách si za těch pár let, co jarmark probíhá, získalo své neobyčejné kouzlo a atmosféru a že předjarmareční příprava a shon nakonec vždy stojí za to.

Konec zimy se nese ve znamení plesů a karnevalů. Karneval si užily děti z mateřské školy a ze školní družiny, starší děti se proměnily v půvabné dámy a pány na školním discoplese. Všechny tři akce se konaly v Hotelu Freud. Program na karnevalech byl z velké části zajištěn agenturami, ale velký podíl na úspěchu všech akcí měly paní učitelky, vychovatelky ŠD a v neposlední řadě naše „klubové“ maminky. Jak karnevaly, tak discoples pro náctileté patří v Ostravici k hezkým tradicím.

Poslední, ale zato největší akcí Klubu rodičů ve školním roce byla oslava Dne dětí. Na hřišti TJ Sokol děti mohly využít mnoha připravených atrakcí a pořádně si zde zařadit. Hlad zahnal parkem v rohlíku a večer se mohly znovu sejít v areálu ZŠ, kde se promítalo letní kino. Tentokrát byl k zhlédnutí film Kocour v botách a ani letos nechyběl oblíbený popcorn a kofola. Odpoledne i večer nám počasí přálo, a tak nic nechybělo ke spokojenosti jak dětí, tak pořadatelů.

Před námi je nový školní rok a já věřím, že si i během něho děti s Klubem rodičů užijí spoustu zábavy a příjemných chvil. Chtěla bych touto cestou poděkovat obci Ostravice za každoroční finanční podporu, bez které by naše akce nemohly být realizovány v takovém rozsahu. Finanční podpora přichází občas i ze strany sponzorů, hlavně u akcí

jako je discoples a karneval, i jim tímto velmi děkujeme. Největší poděkování ovšem patří všem aktivním členům našeho spolku za jejich čas, elán a obětavost, protože bez nich by byly ostravické děti o mnohé radovánky ochuzeny.

Snad i tento školní rok bude přát dalším hezkým zážitkům! A podotýkám, že dveře Klubu rodičů jsou stále otevřeny.

V. Tomečková

Žonglér Míša Rodný sklídl ovace ve škole

V pondělí 12. června 2023 nás navštívil žonglér Míša Rodný, který není pouze novodobou hvězdou, ale také našim úspěšným absolventem. Předvedl nám své profesionální vystoupení, které se všem velmi líbilo, prostě to nemělo chybu! Publikum dostal svými „vychytanými“ skoky, při žonglování s noži všichni na chvíli zatajili dech. Nadšené ovace neměly konce, a tak se úspěšný umělec musel podepisovat fanouškům na papír, na ruku nebo třeba na botu.

Markéta Karláková
ŠD ZŠ Ostravice

Konci školního roku na druhém stupni vévodil branný kurz

Branný kurz se opět po čtyřech letech konal ve dnech 21.–23. června 2023 na chatě Kmínek. Žáci 7., 8. a 9. ročníku se rozdělili do čtyř skupin a v krásném horském prostředí se spolu utkali ve velkém závodě. Ale aby v jednotlivých disciplínách uspěli, museli se na místě předem vše naučit. Takže například prošli kurzem první pomoci, bezpečnosti silničního provozu, vyzkoušeli si střelbu ze vzduchovek, naučili se poznávat místní květeny, určovat azimut a další sportovní aktivity. Ale nebylo to pouze o učení. Užili jsme si spoustu legrace, zahráli různé hry, zazpívali si s kytarou, opekli špekáčky u táboráku a našli si nové kamarády. Zajímavé také bylo pozorovat, jak se děti a rodiče vyrovnávají

s aktuálním životním stylem a zda získávají další dovednosti. „Na první pohled bylo jasné, kdo chodí do skautu a kdo ne. Právě tato skupina se totiž perfektně orientovala například ve zdravotvědě,“ uvedla paní učitelka M. Lukešová.

A jak to dopadlo? Na závěr všechna družstva byla odměněna pěknými cenami. Zvítězili vlastně všichni. Nikomu se nechtělo domů, ale jak už to bývá, všechno pěkné jednou končí... Na příští branný kurz se opět těší Pavel Kudělka, Kateřina Peřinová, Renáta Weissgärberová a Markéta Lukešová.

*Pavel Kudělka,
redakce*

Ostravice má nejhezčí kalendář v Česku!

Každoročně obce a města věnují nemalé úsilí do tvorby svých kalendářů. Smysl není pouze poskytnout plánovací pomůcku, ale také prezentovat obec a život v obci, případně podpořit a představit místní aktivity. Letos byl náš ostravický kalendář přihlášen do soutěže Kalendář roku a získal první místo za kvalitu obsahu a zpracování.

„Je dobře, že i v dnešní digitalizované době neztrácí tištěný kalendář své kouzlo a je součástí našich domovů i kanceláří. Kalendář má obrovskou sílu. Může být opravdovým uměleckým dílem a velmi silnou formou prezentace, může být ukázkou umu tiskaře, který ho vyrobil. Také ale může být silným lidským příběhem, který stál u jeho zrodu,“ uvádí k smyslu soutěže samotná její organizátorka. Sami hodnotí nejenom grafické zpracování, ale také obsahovou stránku. Právě podle ní měl být kalendář souhrnem příběhů vyprávějících o dané obci. „Osobně si tohoto ocenění velmi vážím. Málokdo si dokáže představit, kolik práce a úsilí za vytištěním kalendáře stojí. Jako obec se rozrůstáme, často se už ani tak neznáme a díky rychlému životnímu stylu často nemáme čas vstřebat důležité a krásné momenty našeho života.“

Připomenout a seznámit, to je přesně role našich kalendářů,“ s úsměvem poděkovala všem, kdo se na kalendáři podíleli, starostka Pavlína Stankayová. A co porota ocenila nejvíc? *Kalendář získává ocenění za to, jak přesně zacílil na cílovou skupinu. Funkční, servisní, velmi slušné fotografie. Velkým bonusem je přidáná hodnota pohledů. Děkujeme fotografovi Honzovi Pytlovi za krásné pohlednice a tiskárně Kleinwächter za výrobu kalendáře.*

redakce

Motorkáři nás neustále trápí, obec dělá všechny kroky ke zlepšení situace

Nádherná téměř patnáctikilometrová silnice panenskou beskydskou krajinou plná zákoutí a zatáček neúnavně láká při každém krásném počasí zejména motorkáře. Jejich počet a zejména neukázněnost proměňuje tuto komunikaci v úsek závažných nehod a tragédií. Mnozí si neuvědomují, že neúmyslně ohrožují životy druhých. Stejně jako v případě tranzitu nákladních automobilů obec vynakládá nemalé úsilí, aby se situace změnila.

„Ačkoliv se nás provoz na této komunikaci osobně týká, nemůžeme v této věci dělat sami téměř nic,“ vysvětluje postup obce starostka Pavlína Stankayová. Komunikace patří pod Ředitelství silnic a dálnic ČR, Moravskoslezský kraj, pokuty se vymáhají pod správou Celní správy ČR. Aktuálně se intenzivně oslovuje dopravní policie, která provádí kontroly taktéž se svými služebními motocykly. Na základě dobré spolupráce s Městskou policií Frýdlant nad Ostravicí se plánuje další spolupráce, a to přímo v této oblasti. „Co se u nás plánuje, je zakoupení radaru na měření rychlosti vozidel v obci. Nyní vše dávám do rady města a následně do zastupitelstva, které by mělo v září tento záměr nákupu schvalovat,“ odpověděl ředitel Městské policie Frýdlant nad Ostravicí David Richter. Předpoklad měření rychlosti je zhruba od ledna 2024.

redakce

Letošní Hry bez hranic jsou úspěšně za námi

Lhotka jako letošní hostící místo vsadila v sobotu 10. června 2023 na krásné prostředí podhorské vesnice. Byla to skutečně výborná volba. Atmosféru doplnil moderátor Jiří Prokeš a kapela Lokomotiva. „Z vítězství se radoval domácí tým, každopádně gratuluji a děkuji zástupcům našeho týmu z Ostravice. Byli jste skvělí a již teď se těším na další ročník,“ uvedla starostka Ostravice Pavlína Stankayová.

redakce

3. místo v soutěži vesnice roku? Nestačí, v příštím roce chceme být první!

Spolek pro obnovu venkova České republiky, nevládní nezisková organizace, jejímž posláním je přispívat k obnově a prohloubení společenského a duchovního života na venkově. Každoročně hodnotí malé obce ve všech krajích a řadí je do pomyslného žebříčku soutěže Vesnice roku. Ostravice se letos umístila

na 3. místě. Na prvním skončila obec Hrádek, na druhém Hodslavice, ocenění Modrá stuha získala v našem kraji Morávka.

Na hodnotícím setkání komise v obci ocenila zejména atraktivní tvář obce, spolupráci se spolky, krásné vystoupení mladých gymnastek a vystoupení souboru Gruník. „Předvedli jsme investiční akce v obci za uplynulá období, pochlubili se knihovnou, novinkami ve škole i v Ráji soch. Kromě tohoto krásného umístění jsme si odnesli rovněž Diplom zlatých hlásek a vítanou finanční podporu ve výši 100.000 Kč. V příštím roce se budeme ucházet o první místo,“ uvedla starostka Pavlína Stankayová.

Cílem soutěže Vesnice roku v Programu obnovy venkova je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova, zveřejnit rozmanitost a pestrost uskutečňování programů obnovy vesnic a upozornit širokou veřejnost na význam venkova. Soutěž poprvé vyhlásil Spolek pro obnovu venkova ČR v roce 1995 pod názvem Soutěž o nejzdařilejší program obnovy vesnice. Od roku 1996 je jedním z vyhlásovatelů Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a Svaz měst a obcí ČR. Ministerstvo zemědělství ČR se mezi vyhlásovatelé připojilo v roce 2007.

redakce

Zvyšujeme bezpečnost: Úsek chrání nový chodník

Jak jste si užili Den obce Ostravice? 8. července 2023

Děkujeme!

Je nás málo, protože to nezvládne úplně každý...

V krásných a náročných horách Beskyd se křižují cesty dobrodružství, přírodní krásy a osobních výzev. Malebný region se stal magnetem pro milovníky hor, nádherných výhledů, osamělých samot, ale také paraglidistů a v poslední době elektrocyklistů. Beskydy však dokážou ukázat i svou odvrácenou tvář a pro takové chvíle je zde horská služba. Před několika lety oslavila v našem regionu sedmdesáté výročí. Velká část členů horské služby pochází z Ostravice. Jak se dostali k této službě a co to všechno pro ně znamená, jak službu prožívají a s čím vším se setkávají? Na to jsme se zeptali Honzy Petra, Pavla Masopusta a Hynka Čagana.

Jaká byla Vaše cesta k Horské službě ČR?

PM: Téměř všichni máme stejný začátek. Bavily nás hory, turistika a lezení. Pak si uvědomíte, že Vás fascinuje pomáhat lidem v nesnázích a máte jasno. Jako kluk jsem chodil s kamarády pomáhat na sjezdovku na Lysou horu. Viděl jsem, jak záchranáři zasahují a hned jsem věděl, že tuto práci chci dělat. U horské služby jsem od roku 1989. Začínal jsem sloužit na Lysé hoře dlouhé roky jako sezonní zaměstnanec. Pak mě čekal Javorový vrch, Pustevny a dnes jsem ve Frýdlantu nad Ostravicí.

JP: Jednoho člena horské služby, teď již bývalého, Jiřího Valáška, mám pořád v rodině. Prvním impulzem byl pohyb na horách, lezení, kolo a láska ke skialpu. Dobrovolným členem jsem byl na Grúni, aktuálně sloužím v centrální středové oblasti. K dnešnímu dni sloužím asi deset let.

HČ: Kdysi jsem sloužil u policie, stal se instruktorem pro práce ve výškách a nad volnou hloubkou, jezdil na výcviky hasičů nebo letecké záchranné služby. Od mládí jsem chodil po horách a věnoval se skialpinismu, až mě jednoho dne kamarád Tomáš Milata přivedl na Lysou Horu. Pak následovalo dlouholeté žadatelství, mezitím jsem se skamarádil se zbytkem týmu, až jsem splnil všechny zkoušky. Nejvíce asi na srdci zahřeje, když se povede někomu pomoci v nouzi. Je to nejkrásnější práce, jste v přírodě, na horách, ale stojí to čas.

Kam byste horskou službu zařadili? Je to sport, nebo se blížíte spíše k zdravotnickým složkám?

JP: Horská služba je samostatnou a velmi specifickou složkou integrovaného záchranného systému. Zdravotníci jako takoví nejsme, byť máme kurzy a školení. Spíš nás definuje dosah míst, kam se běžná pozemní záchranná služba nedostane. Spadají sem místa v horách, kam nevedou cesty a nedostanete se tam ani ze vzduchu.

PM: Hory mají svá specifika a svou problematiku. Jednoduše by se dalo říct, že hory jsou naše. Nalézají se v nich množství míst a my víme, kde jsou a jak se k nim dostat. Alfa omega celé naší služby je dokonalá

znalost terénu. Můžete na tom být excelentně fyzicky, ale pokud nevíte, kam se dostat, je to najednou nepřekonatelný problém.

K pacientovi se musíte dostat bezpečně a včas. Každá vteřina hraje velkou roli. Akce se většinou skládá z hledačky, první pomoci, transportu a dalšího předání.

Zejména návštěvníci z daleka nevidí Beskydy jako opravdové hory. Jaké ve skutečnosti jsou?

PM: Ano, někteří se nám občas smějí, že zde sloužíme na takových krtincích. Nejsou to Tatry nebo Alpy, ale i tyto hory dokážou pořádně pozlobit. Mnozí právě tyto malé kopečky neodhadnou a podcení je. Stačí se špatně obléct a setkat se se změnou počasí, neodhadnout strmost trasy a pak jdete, až Vám doslova dojdou síly.

JP: Ale nejsou to pouze klasické zásahy. V žádných jiných horách nenajdete tolik paraglidistů, ke kterým vyjíždíme opravdu velmi často. Je zde několik velmi významných paraglidových škol, do kterých se sjíždí sportovci i ze zahraničí. V žádných jiných horách horská služba nezasahuje u paraglidistů tak často jako u nás.

HČ: V Beskydech máme třeba úplně hluchá místa. Zlomit si nohu v neděli večer v odlehlé části Beskyd, kde není signál, najdou Vás až za týden víkendoví návštěvníci. Nemusíte být v Alpách, aby Vás hory vyděsily.

Moderním trendem jsou elektrokola. Jak změnily Vaši práci?

JP: Silnice vedoucí téměř až na samotné vrcholy jsou pro ně jako stvořené. Turistům tak umožňují dostat se do vysokých míst. V Tatrách asi nikdo nepojede po magistralé na kole, u nás se běžně setkáme s elektrocyklistou i na samotném vrcholku hor.

HČ: Jsou fajn, ale pouze do momentu, kdy je dovedete ovládat. My se setkáváme s lidmi, kteří nemají žádné návyky a zkušenosti, někdo si kolo přechipuje a pustí plný výkon. To jsou pak fatální úrazy. Svědkem jsem byl třeba i momentu, kdy se dva lidé rvali na Lysé hoře o nabíječku.

K jakým zásahům se jezdí nejčastěji?

PM: Poslední dobou se setkáváme s infarkty a kolapsy všeobecně. V takové míře, která tady nikdy před tím nebyla. Srdečních selhání letos bylo skutečně požehnaně, dokonce i těch se špatným koncem. Je to asi způsobeno dobou, kdy sedíme u počítače a máme málo pohybu. Skutečně velmi častým případem je podcenění trasy. Za velmi krátkou dobu dokážete promrznout, dojdou Vám síly a nemůžete dál.

JP: Typickým neustále zůstává špatný odhad. Lidé z měst se místo do Tater vydají

právě sem, a to s vidinou lehkých procházek, ale skutečnost je jiná a dokáže je překvapit. Samozřejmě jsme voláni k úrazům. V zimě je to nejvíce úraz na sjezdovce a v létě poranění končetiny.

Zabloudí občas někdo?

JP: Zabloudění jako takové je s rozvojem map na mobilních zařízení na ústupu. Ale setkáváme se s tím, že se mobilní zařízení vybijí nebo je mimo signál a hledací akce je na světě.

PM: Mobilní mapová technika dnes hraje významnou roli. Vzhledem k tomu, že je v přírodě více lidí, než bývalo kdykoliv před tím, nedovedu si představit, ke kolika zablouděním bychom bez mobilních mapových podkladů vyjížděli. Je to opravdu pomocník, pokud s tím dokážete pracovat a máte mapové podklady stažené.

HČ: Příběhů je hodně, ale moderním fenoménem jsou měřiče výkonu a sociální sítě. Mladí pořád koukají do telefonu a nevšímají si, že jim někdo chybí. Dotyčný se pak v přírodě neumí orientovat a často neví, kde je. Vzpomínám na pátrací akci, kdy se dotyčný nedokázal ani držet žluté trasy a právě Pavel Masopust ho dohledal podle stop.

Jakou roli hraje znalost Beskyd?

PM: Jedna věc je znalost trasy, druhá je kombinace šoku v kritické situaci. Často se stane, že třeba důsledkem šoku nebo neznalosti terénu lidé ani netuší, kde jsou. Dezorientace, zmatenost. Budete se smát, ale v takové situaci si hravě spletete barvu trasy. Nemluvě o situaci, kdy se Vám dlouze snaží vysvětlit, co se stalo, v ten moment

dojde baterka. Zejména návštěvníci ze vzdálenějších míst mnohdy netuší, jestli vyšli z Malenovic nebo z Ostravice. To je pak velký rozdíl a chaos.

JP: Místa na mapě jsou třeba vzdálena pouze několik kilometrů, ale pokud si neuvědomíte, že mezi nimi stojí vysoký kopec, situace se okamžitě změní.

Dokážete některé nepříznivé situace předvídat a předem informovat turisty?

PM: Každý den vydáváme na našich webových stránkách meteorologickou zprávu zejména o stavu sněhové pokrývky a dalším nebezpečím. Vítr, námraza, cokoli dalšího. Před jakoukoli cestou do hor si to můžete prostudovat. Můžete zavolat, zeptat se...

Jaké jsou první reakce zachraňovaných lidí? Mají připravené vysvětlení nebo se snaží co nejvíce spolupracovat?

JP: Je to jak kdy, podle toho, co se stalo. Někteří mají připravené celé příběhy, jiní jsou třeba pod vlivem návykových látek a nechovají se k nám úplně nejlépe. Někdy se nám stává, že nás pacient přivítá výčitkou, proč nám to tak dlouho trvalo. Lidé si ale musí uvědomit, že nejsme ve městě a že terén se změní a změní se i časová a technická dostupnost daného místa.

PM: Největší odměnou je pro nás ocenění práce a poděkování. To vidíme zejména, pokud jsou ve hře děti. Někdy se stane, že si nás ještě poté najdou ve službě a poděkují osobně.

HČ: V horách je to většinou fajn a lidé jsou rádi. Na sjezdovkách panuje jiná atmosféra. Zejména pokud lidé nemají platné pojiště-

ní, ale i to se stává ojediněle. A za špatným chováním jsou téměř vždy návykové látky nebo alkohol.

Lysá hora je nejvíc navštěvovaným místem v Beskydech. Liší se tam služba od jiných míst?

HČ: Když jsem jako kluk šel na Lysou horu, šel jsem pěšky s lyžemi na zádech a zpět jsem jel až k nádraží. Právě z důvodu obrovského množství turistů je jiná. Kromě turistů se zde setkáváme i s lidmi s nejrůznějšími motivy návštěvy tohoto místa. Soused, když mě potkával, že tam jdu, myslel si, že jsem blázen. Dnes je to naopak, blázen je ten, kdo tam nejde. Vrchol se podceňuje. Návštěvníci tam vystupují v sandálkách, nevhodně oblečení. Nemluvě třeba o množství psů, které si berou s sebou. Stala se z ní taková tělocvična, která kapacitně nestíhá.

Znamená to, že není možné se vždy na konkrétní místo připravit předem a stejně?

JP: Pokud se mění povětrnostní podmínky, můžete znát terén jakkoli dobře, ale vždy se ad hoc rozhodujete. Vybíráte si oblečení, odhadujete počet kolegů na zásah, rozhodujete se mezi autem nebo čtyřkolkou. Je to jakýsi druh aktuální improvizace a flexibility. Během zásahu Vám třeba na cestu spadne strom nebo se zhorší počasí, celá akce se protáhne a nějakou dobu to pak trvá. Je naivní si myslet, že na čtyřkolce nebo skútru se dostaneme všude.

PM: S čím vyjedete, s tím musíte zásah provést. Pokud jedete pro děti, předem si nabalíte náhradní rukavice, zahřívací balíčky a oblečení, případně celou akci urychlíte. Nechci to dramatizovat, ale rozhodujete se ve vteřinách a za všechno v danou chvíli nevratně zodpovídáte.

Jak funguje samotné přivolání k zásahu? Pomáhají Vám mobilní aplikace?

JP: Těch případů může být víc. Záleží, jak se k tomu postaví samotný pacient. Může volat na dispečink, na integrovaný systém, hasiče nebo použít to nejlepší, co aktuálně je, a tím je aplikace Záchranka, kterou doporučujeme. Ke každému zásahu se pak přistupuje individuálně.

PM: Pro nás je prioritou lokace. Musíme vědět, kde se daný člověk nachází. Ať se nemusí zbytečně ztrácet čas hledáním. Pro nás je nejlepším pomocníkem vzpomínaná aplikace. V případě aplikace Vám polohu prozradí mobil za Vás. Druhou věcí je získání co nejvíce informací. Někdy to je složité, ale víme, jak na ně.

Máte někdy i zábavné příhody?

PM: Vtipné momenty nám vyvstanou většinou až po zásahu, kdy se sami sebe ptáme,

třeba jak se na dané místo ten člověk dostal, nebo proč vlastně volal. Minulý týden jsme například vyjížděli k člověku, který byl zjevně pod vlivem a jeho jediným problémem bylo se napít.

JP: Někdy se stává, že je věc nahlášena velmi dramaticky a přijedeme k hotové banalitě. Ale to je ta lepší varianta.

Co všechno služba v této zásahové složce vyžaduje?

PM: Všeobecně Vás tato práce musí bavit. Před tím, než nastoupíte, tak musíte vědět, co to obnáší. Není to tak, že si řeknete, že půjdete k horské službě. Je to hlavně o čase. Nejdříve se dlouho podílíte na chodu, abyste se s ní seznámil, pak zase různé kurzy a sloužení samotné. Zejména v zimní sezóně, když se večerně lyžuje, tak je člověk víceméně neustále pryč.

HČ: Hlavně to nese rodina. Musí neustále počítat, že můžete být pryč. Ráno vyjíždíte před sedmou, večer se v sedm taky vrátíte. Když čekáte volný víkend, skočí Vám do toho propagační akce nebo větší zásah. Pokud děti nespí, pozdravíte je, ale jdete se primárně vyspat. Ze všech záchranných složek je tato složka nejnáročnější na spotřebu volného času, který byste mohli trávit s rodinou nebo kamarády při jiných aktivitách. Nejdůležitější je vzájemná důvěra.

V místní horské službě je Ostravice zastoupena celkem významně. Jak si to vysvětlujete?

JP: Odpověď může být celkem pragmatická. Pokud se chcete hlásit do služby, musíte taky bydlet ve spádové oblasti. Běžně se stává, že se svoláváme i v době volna. Ostravice se také nabízí snad i tím, že je podhorskou obcí.

HČ: Není to jako u hasičů, je to osamělá profese, i když se velmi dobře znáte. Toto povolání se nedědí, i když v posledních letech se povedlo, že dva tátové přivedli ke službě své syny. Ale za vším hledejte dosahovou vzdálenost. Do určitého počtu minut se musíte dostat do místa určení.

Pokud bych se rozhodl přidat se k Vám, co všechno by mě čekalo?

PM: Rozhodně to není snadné a nefunguje to, že by se člověk hned stal členem podáním přihlášky. Za prvé musí splnit věkový limit do 45 let, pak musí prokázat bezúhonnost a fyzickou připravenost. Musí být dobrý lyžař, umět pracovat s lanem a podobně. Mezi profesionály se dostanete až po pozici dobrovolného člena. Mimo jiné Vás přijímá místní okrsek, letní a zimní škola. Ačkoli je nás málo, kritéria jsou schválně velmi přísná, aby se zaručila kvalita a soudržnost týmu.

Tipy na výlety

Parním vlakem do Ostravice

Dobrou zprávou pro milovníky historických vlaků je podzimní železniční retro jízda se zastávkou v Ostravici v neděli 24. září 2023. České dráhy pořádají jízdu zvláštního parního vlaku z Ostravy do Ostravice jako připomínku někdejších výletních vlaků, tvořených patrovými vozy, které tahaly slavné papoušky.

Akce je mimořádná zejména z důvodu původu jednotlivých vozidel soupravy. Mimořádně bude na tento den zapůjčena lokomotiva Papoušek (476.1 nebo 477.0) ze Slovenska a patrová jednotka, která na severní Moravě nebyla již šest let a pravděpodobně zase dlouho nebude. Vlak přijede do Ostravice přibližně v 10.10 hod. a odjede přibližně v 11.45 hod.

redakce, ČD

Je Vás málo, přesto máte velmi přísná pravidla pro přijetí. Nelze je snížit?

HČ: Člověk nemusí být mistr světa, ale musí mít z každého něco. Ale co byste chtěl snížit? Když neumíte lézt nebo lyžovat, v žádném případě nepomůžete u zásahu. Jen dobrý lyžař si za sebe vezme stokilového zraněného, výbavu a techniku a bezpečně ho převezme na stanici. Nakonec, pokud se člověk běžně hýbe, všechny limity jsou splnitelné. A je tu ještě jedna věc, že se musíte umět postarat sám o sebe. Pokud máte dobrou fyzickou, řešíte víceméně pouze jen podmínky a počasí, v opačném případě si založíte na obrovský průvih.

Rozhovor a foto: Honza Škraňka

Alice Dolečková ovládla letošní Beskydskou heligonku

Na velkou účast a živé publikum jsme na Beskydské heligonce zvyklí. Letošní XXI. ročník se opět pyšnil početným publikem, velmi příjemnou atmosférou a krásným slunečním dnem. Akce se odehrála v Beskydském pivovárku v sobotu 17. června 2023. Celkově se přihlásilo třiatdvacet soutěžících rozdílného věku. Soutěžilo se ve čtyřech kategoriích: muži, ženy, junioři starší, junioři mladší. Každý soutěžící zahrál dvě libovolné skladby v časovém intervalu 5 minut, někteří hru doprovázeli i zpěvem. Největším překvapením pro porotu se stala účast a elán mladší generace. To je bezesporu důkazem toho, že akce má své následovníky a krásnou budoucnost přímo před sebou. První tři umístění v kategoriích dostali dárkové sady skla, které navrhla paní Gášková z Karolinky.

Tříčlenná porota sestavena z hudebníků – předseda Petr Kijonka, členové Stanislav Raška a Pavel Býma pečlivě posoudila celkový přednes a vystupování soutěžících. Vyhlášení vítězů se stalo nejnapínavější částí celého dne. Ještě před samotným vyhlášením pro-

běhlo slosování vstupenek o věcné ceny, kde byl hlavní výhrou domácí dort. Cenu poroty získali tři účastníci, cenu starostky pět dalších. Tyto ceny také navrhla paní Gášková, bohužel v tomto ročníku byly v kategorii ženy pouze dvě soutěžící.

Absolutním vítězem se v tomto ročníku soutěže stala Alice Dolečková, která vyhrála 1. místo v kategorii junioři starší. Alice vyhrála dárkový poukaz pro dvě osoby na pobyt v Bezručově chatě na Lysé hoře. Poděkování patří vedení obce za uspořádání již 21. ročníku soutěže heligonkářů, zaměstnancům obce Ostravice, kteří celou soutěž zorganizovali, porotcům za spravedlivé hodnocení, zvukařům od pana Němce z Frýdlantu nad Ostravicí za dokonalé ozvučení a Beskydskému pivovárku za možnost uspořádat soutěž heligonek v tak krásném prostředí. Jediněčnou atmosféru celé soutěže vytvořil skvělý konferenciér Lukáš Španihel, který moderuje soutěž od roku 2014. Všichni se budeme těšit na již 22. ročník soutěže v červnu 2024.

redakce

KATEGORIE MUŽI

1. Marián Nečeda
2. Jiří Michna
3. Jiří Tomáš

KATEGORIE ŽENY

1. Majka + Radko + Vladimír Záhumenski
2. Božka Rejdová

KATEGORIE JUNIOŘI STARŠÍ

1. Nina Zahatlanová
2. Adam Gajdičiar
3. Matěj Kaduch

KATEGORIE JUNIOŘI MLADŠÍ

1. Alice Dolečková
2. Tomáš Kubaška
3. Miroslava Heglasíková

Ochrana zvěře z pohledu myslivců

Je sice již měsíc září, nicméně je nutno se trochu ohlédnout za létem z pohledu ochrany zvěře, **zejména mladé, tj. srnčat**. Srnčí zvěř u nás nejvíce trpí tlakem lidí na přírodu, neboť nemá klid ani v místech, kde by to bylo potřeba, tj. na loukách a v lese poblíže zástavby ve vesnici. Myslivecký spolek Horečka se sídlem v Ostravici se proto každoročně snaží co nejvíce ochránit srnčí zvěř a zejména mladou – srnčata před negativními vlivy člověka. Mezi tyto vlivy patří i senoseč, ať již prováděná soukromými vlastníky luk či zemědělskou společností, která má v nájmu velké procento luk v teritoriu naší obce. Snažíme se před nástupem těchto zemědělských prací zjistit termíny sečení luk a podle toho se zařídíme při ochraně

srnčat a nejen jich. Dlužno říci, že spolupráce se zemědělci se v tomto směru daří. Je řada metod, které myslivci používají při této činnosti, avšak všechny spočívají v tzv. „zapachování“ prostoru, kde se srny s mláďaty zdržují a odradit je, aby se tam zdržovaly a odvedly srnčata mimo tyto senosečí „ohrožené“ prostory. I v letošním roce jsme použili výše uvedenou metodu (mimo jiné) a po zjištění termínu senoseče jsme inkriminované plochy procházeli i s použitím našich loveckých psů, kteří jsou schopni daleko nejlépe srnčata vyhledat a ukázat svému vůdčí místo, kde srnče leží. Velmi efektivní je využití spolupráce s veřejností, konkrétně s místním skautským oddílem, neboť v množství je síla a lze tak efektivně a rychle

projit velké plochy luk. Největší letošní akce jsme započali 20. června 2023 a mimo myslivců se jich zúčastnilo 20 skautů, kteří nám pomohli projít velké travní plochy. Přitom se podařilo vyhnat několik srn a najít 4 srnčata, která byla přemístěna mimo dotčené plochy. Srna si srnče bez problému najde. Je nutno při tom dodržovat jisté zásady, aby se člověk srnčete nedotýkal holýma rukama, tedy nepřenese na ně svůj pach. Potom by srna nemusela srnče přijmout. Akce z pohledu myslivců a doufáme i skautů dopadly velmi dobře k obecné spokojenosti všech zúčastněných.

*za Myslivecký spolek Horečka Ostravice
Vladislav Zápalka*

Poděkuj horám. Úklidem i výsadbou stromů

Ve čtvrtek 28. září 2023 v den státního svátku proběhne nejrozsáhlejší úklidová akce v Beskydech s názvem Poděkuj horám. Připojit se a symbolicky poděkovat horám mohou všichni zájemci na čtyřech stanovištích. K dispozici tam budou mít pytle, rukavice a malé občerstvení. Díky podpoře Heimstaden a ve spolupráci s Biskupskými lesy proběhne letos v rámci této akce také zcela poprvé sázení stromů.

Akce Poděkuj horám navazuje na aktivity spolku Čisté Beskydy, které probíhají od roku

2015. Skupina běžců tehdy začala spontánně uklízet Beskydy, postupně se pak k nim přidávali další dobrovolníci. O čtyři roky později se do akce Poděkuj horám zapojilo již téměř pět tisíc lidí.

Letos 28. září 2023 v den volna na sv. Václava se mohou opět všichni zájemci od 9.00 do 15.00 hodin vydat na jedno ze čtyř stanovišť, kde budou mít zdarma k dispozici pytle a rukavice. Ostravičtí se setkají u areálu Na Pile. Letošní novinkou se stalo sázení stromů, které proběhne na Podolánkách.

Více informací najdete na webu
www.ciste-beskydy.cz
a Facebooku Čisté Beskydy.

PODĚKUJ HORÁM

UKLIÐME A VYSAÐME BESKYDY

Heimstaden
prátelecký domov

28. ZÁŘÍ 2023

9.00–15.00

ČELADNÁ
kaple Cyrilla
Podolánky

FRÝDLANT n. O.
dětské hřiště
Ondřejnická ul.

ONDŘEJNÍK
Roubenka
Ondřejníček

OSTRAVICE
za přejezdem
Na Pile

Obec
Ostravice

Ušetřete za energie

seminář pro občany **obce Ostravice**

31. října od 16:00 v místní knihovně – Ostravice 400

Věděli jste, že si domácnosti seniorů mohou díky dotacím pořídit **fotovoltaický ohřev vody již za 1 Kč?** Ostatní domácnosti si pak mohou pořídit fotovoltaický ohřev **až s 50% dotací**. Plánujete realizovat fotovoltaiku, fotovoltaický ohřev, tepelné čerpadlo či jiná energeticky úsporná opatření? Pak je tento seminář určen pro Vás. Dozvíte se **na jaké dotace a v jaké výši máte nárok**, jaká jsou možná konkrétní technická řešení a jak **ušetřit ročně až desítky tisíc** na energiích.

SOLÁRNÍ ASOCIACE
ČESKÉ FOTOVOLTAICKÉ ASOCIACE

jsme členy

ČFA
ČESKÁ FOTOVOLTAICKÁ ASOCIACE

Mgr. Pavel Machala
jednatel

Pro nezávaznou konzultaci nás kontaktujte na
+420 778 536 838 | info@heliora.cz | www.heliora.cz

Křížovka na konec

V současné době začínají hlavní prázdniny v červenci a končí posledním srpnem. Ale vždy tomu tak nebylo. Dne 24. května 1786 vydal císař Josef II. nařízení, aby byly hlavní prázdniny přesunuty ze září a října na červenec a srpen. **Viz tajenku** v roce 1787.

	Zrakový orgán	1. díl tajenky	Obyvatel Arábie	Český dramatik (Josef Kajetán)	Latinská spojka (a)	Měnit až k nepoznání		Druh pryskyřice	Mongolský pastevec	Modelář. souprava	Atletický klub (zkratka)	Natírat lesklým nátěrem		Hodně opilý	2. díl tajenky	Druh gibbona
Část obuvi kolem paty							Psovitá šelma						Mezinárodní kód Nepálu			
Žlab							Keřík vřesovec Jiráskova kronika						Velký papoušek Vařené maso			
Ožehnutí					Mišenec Opis						Obtížný hmyz Hráč košíkové					
	Chemická značka rubidia Pobídka			Činit Tanec						Vozidlo tažené potahem Kříčet						Jehlan (sloven.)
Iniciály olympij. vítěze Valenty			Slovan Geometrické těleso						Italský barokní skladatel Sázenka							
Základní farmaceutický dokument							Řemeslný výrobek Doupě							Zn. nano-henry Nekovová látka		
Zbavit vousů							Letec Vrhout						Africký veletok Vulkány			
	Role Paula Newmana (Frajer...) Balík					Sténat Měna USA						Senoseč Opuštěně				
Africká antilopa					Akční rádius letadla Tur. četník						Návod Stočené prameny vlasů					
Pozdrav starých Římanů				Náš herec Přístroj k vaření kávy						Italský „vlk“ Masopust. převlek					Pohybová činnost při hudbě	V žádnou dobu
Značka kilonewtonu			Nádoba na víno Menšík, Šíp a Izer						Obyvatel Moskvy Tretka (řídce)							
Často líbat								Rytmičké celky Věční ospalci						Expres informace Lešní zvířata		
	Dávka léku	Dávný nájezdník Biblický praotec					Velké vosy Spoj při šití						Usrknutí Chůva			
Švýcar. město						Chytáky (slang.) Obydlí						Měččina v řece Značka helia				
Podiv					Ženské jméno Popěvek						Lovy Cito-slovce vrčení					
3. díl tajenky																Pomůcka: NPL, lupu, ALK, doze, kavas, trefek.
Území pod správou emíra							Značka přípravku k aviváži					Fotbalový klub ve Stockholmu				

KLUB RODIČŮ OSTRAVICE
SRDEČNĚ ZVE DĚTI A RODIČE NA TURISTICKÝ VÝLET

OD ORLA K DRAKOVÍ

...ANEB POJĎ, POSAĎ SE A ROZHLÉDNI SE...

v sobotu 30. září 2023

Sraz v 9. 30 u dřevěného orla na Mazáku, dále směr Zlatý orel – **LAVIČKA**, potom zpět na Ujmiská kolem **STOLETÉ LÍPY** k **DŘEVĚNÉMU OKNU** a po značených Medvědích tlapkách k **hospůdce Sauna**, kde bude pro děti připraveno občerstvení.

Cestou nebudou chybět zajímavé úkoly.

Těšíme se na vás!

**OBEČ OSTRAVICE
VÁS ZVE NA**

LAMPIONOVÝ PRŮVOD

k výročí vzniku naší republiky

V PONDĚLÍ 23. ŘÍJNA 2023

Sraz účastníků bude na parkovišti
u obecního úřadu v 18.00 hodin.
Průvod půjde směrem k pomníku padlých
trasou kolem HOSTINCE U ŘEKY.

Teplé občerstvení zajištěno.

SRDEČNĚ VÁS ZVE

Mgr. Pavlína Stankayová
starostka obce Ostravice